

Soorsee language

לשון סורסי –

Overview

לשון said why do we need the סורסי language in ארץ ישראל, we require either the Greek language. רבי יוסי said why do we require Aramaic in בבל, when we can do either with the Persian language. לשון תוספות discusses.

נראה דלשון סורסי הוא לשון ארמי כדאמר (בראשית רבה פרשה עה) -

It appears to תוספות that the סורסי language is really the Aramaic language, as 'ר' - said in שמואל בר נחמן

אל יהי לשון סורסי² קל בעיניך שהרי בתורה ובנביאים ובכתובים חלק לו הכתוב כבוד³ -

The סורסי language should not be slight in your eyes, for the verses in תורה, accorded it respect -

תורה דכתיב⁴ יגר שהדותא בנביאים דכתיב⁵ כדן תימרון להון בכתובים דניאל ועזרא -

In the תורה, where it is written 'יגר שהדותא', in the נביאים where it is written, 'כדן' (Aramaic) - סורסי are replete with עזרא and דניאל the books of כתובים, in תימרון להון' -

ולבן היה מארם נהרים⁶ ודניאל נמי קורהו לשון סורסי -

And לבן (who said שהדותא) was from ארם נהרים, and regarding דניאל the above mentioned מדרש calls it לשון סורסי -

אף על גב דכתיב ביה⁷ וידברו הכשדים למלך ארמית -

Even though it is written there in דניאל, 'and the star-gazers spoke to the king in Aramaic' -

anticipates a difficulty:

והא דנקט הכא בארץ ישראל לשון סורסי ובבבל נקט לשון ארמי⁸ -

And the reason that here when רבי speaks regarding א"י he mentions סורסי, and when ר' יוסי speaks regarding בבל he mentions ארמי -

¹ In our מדרש רבה it is in יד פסקא עד.

² ועיי"ש במפרשי המדרש. (סורסי) פרסי is גירסא the מדרש רבה.

³ This means that we find לשון סורסי in all three of כתובים, נביאים, תורה.

⁴ גלעד the Aramaic equivalent of (ויצא) לא, מז.

⁵ כדנה תאמרון להום אלקה די שמא נאקא לא עבדו נאבדו מארעא ומן תחות שמא אלה, reads, ירמיה י, יא.

⁶ See כד, since the מדרש says that the words שהדותא which used are לשון סורסי, and לבן was from ארם נהרים, so obviously he spoke ארמי, and the מדרש calls it לשון סורסי, proving the סורסי and ארמי are the same (or similar).

⁷ The דניאל ב, where they spoke to הכשדים in ארמית, indicating that in בבל (where דניאל was) they spoke ארמית, and the מדרש refers to דניאל (which took place in בבל) as סורסי, proving again that סורסי is the same as ארמי.

⁸ This would seemingly indicate that סורסי and ארמי are two different languages; otherwise why change the name in one statement in the גמרא..

replies: תוספות

אומר רבינו תם לפי שמעט משתנה -

The ר"ת says because the dialect of the same language changes slightly from place to place -

כעין לשון לעז שמדברים אותו לשון צח במדינה אחת יותר מבאחרת⁹ -

Similar to any foreign language which is spoken more authentic in one country, more than in another country; תוספות proves his point –

כי אונקלוס הגר תירגם עד הגל הזה סהיד דגורא הדין ולבן קרא ליה יגר שהדותא¹⁰ -

For אונקלוס translated עד הגל הזה in Aramaic as סהיד דגורא הדין, but לבן called it יגר שהדותא -

ונראה לומר לשון שדיבר לבן הוא לשון סורסי ועל שם סוריא נקרא סורסי -

And לשון סורסי prefers to say that the language which לבן spoke was סורסי, and it is called סורסי because it is spoken in סוריא -

דסוריא היא ארם נהרים וארם צובה שכבש דוד¹¹ -

For סוריא is ארם נהרים and ארם צובה which דוד captured -

ועל שם שקרובה לארץ ישראל¹² אין לשון ארמי שלה צח כל כך:

And since סוריא is close to א"י, its לשון ארמי is not that authentic.

Summary

לשון סורסי (which לבן [who is from ארם נהרים] spoke), is a slightly corrupt version of לשון ארמי because סוריא was close to א"י.

Thinking it over

Are the countries, which are called, ארם and ארם נהריים the same or different?

⁹ See תוס' רבינו פרץ who writes, כעין לעז שלנו שמדברים אותו בלשון צחות יותר מצרפת במדינת טריגונא.

¹⁰ The תרגום אונקלוס (which is Aramaic) translates גל as גורא, while לבן called it יגר. We see slight changes in the dialect, even though they are both Aramaic.

¹¹ We find in נ"ך that דוד captured צובה ארם נהרים וארם, and in גמרא it mentioned that דוד captured סוריא; indicating they are one and the same.

¹² There was much intermingling with the Jews of א"י who spoke קודש, so it corrupted the Aramaic spoken there.